

12. Предпринимателю на заметку. Рентабельность Интернет-бизнеса даже во время кризиса достигает 30 % [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://biznesqid.com.ua/3086.html>.
13. Предприятия все больше используют соцсети для развития бизнеса [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://internetua.com/2012/03/14/>.
14. Эстерле Е. Intel с партнерами разрабатывает новые бизнес-модели [Электронный ресурс] / Екатерина Эстерле. Intel. – Режим доступа : <http://www.chip.ua/novosti/sobytiya/2012/03/>.

ВДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОЇ КІБЕРНЕТИКИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

*Є. І. Івченко, к.т.н., доцент; Ю. В. Глуховець, к.т.н., доцент;
В. І. Божко*

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

В умовах сучасної ринкової економіки, конкурентоспроможність вищих навчальних закладів (ВНЗ) прямо залежить від якості управлінських рішень, що приймаються, та ефективності системи управління. Освіта у XXI столітті набуває особливого стратегічного значення. Основними критеріями успіху стають якість освіти, рейтинг вищого навчального закладу, економічна ефективність, оптимальна організація навчального процесу та наукових досліджень. Саме інноваційні педагогічні та управлінські рішення, новітні інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) стають основною продуктивною силою й гарантують конкурентоспроможність країни в глобалізованому світі, що особливо актуально сьогодні в умовах подолання наслідків економічної кризи, а якість випускників ВНЗ економічного профілю визначає їх місце й роль у професійній спільноті. Тому, забезпечення високої ефективності навчання та управлінської діяльності є першочерговим завданням ВНЗ економічного профілю. Зазначене завдання не може бути вирішено за допомогою стандартних рішень і традиційних прийомів, оскільки останні мають враховувати специфічні особливості окремих ВНЗ і роботодавців, стадію життєвого циклу конкретної галузі господарства, споживачів освітніх послуг тощо [1].

Логіко-методологічний підхід у дослідженні процесу підготовки фахівців економічної кібернетики вищої школи (ВШ) спрямований на вирішення проблеми вдосконалення навчального процесу (НП), перевірки й оцінки якості знань студентів. Сучасний стан розвитку вищої освіти ставить перед дослідниками багато різноманітних питань, які стосуються предмету, методів, побудови, математичного апарату педагогічних досліджень ВШ та ряду інших.

У кожному конкретному випадку наукового дослідження подібного роду задачі або проблеми так чи інакше знаходять своє розв'язання або вирішення на основі досвіду, кваліфікації, інтуїції й таланту дослідника. Досвід може бути надійною основою для дії лише в тому випадку, коли його результати належать до того часу й простору, в якому ця дія відбувається. Звідси виникає проблема трансформації результатів досвіду таким чином, щоб їх можна було практично використати в НП. Логіка вказує, що механізмами такої трансформації можуть бути індуктивно-дедуктивні. Одержані за допомогою таких досліджень висновки утворюють ті емпіричні знання майбутніх фахівців економічної кібернетики, які можуть стати логічною основою для конкретних дій в НП. Але в даному випадку в жодному разі не можна виключити й логіко-математичний підхід до даної проблеми.

Принципи логіки, педагогіки й математики є чи не єдиною областю, в якій вірогідність (практична) модернізації та уніфікації НП є досяжною. Але, враховуючи ту обставину, що в даний час методичне керівництво НП здійснює Міністерство освіти та науки, молоді та спорту, це ставить ВШ у певну залежність, а, значить, вимагає нетрадиційного (в понятті минулого) підходу до проблеми самої вищої освіти. З одного боку такий підхід дещо спрощує організацію НП у ВШ, але в той же час виникають нові проблеми.

Спільність понять підготовки фахівців економічної кібернетики та інших спеціальностей не завжди можна розглядати як єдине ціле. У цьому випадку треба враховувати структуру процесів функціонування ВШ за відповідними напрямками підготов-

ки фахівців. Треба зазначити, що НП взагалі дуже близький за своїм характером до індуктивно-дедуктивних методів статистичного типу, які в даний час мають найбільше розповсюдження. Дедуктивні методи за своєю структурою можна подати як інтерпретовані змістовні аксіоматичні теорії просторово-імовірнісного характеру. Такий підхід дуже добре підкреслює всі нюанси НП та дедуктивного підходу до його вивчення. Питання про кількісну оцінку ступеня вірогідності висновків про НП до цього часу залишається предметом багатьох дискусій. Ступінь вірогідності висновків про НП буде істотним чином залежати від тих посилань, на які ми будемо спиратися. Зі зміною посилань, одержанням нової інформації про НП буде змінюватися й імовірність наших висновків.

У символічному записі індуктивну імовірність P (або ступінь підтвердження наших висновків про НП) можна віднести до таких даних:

$$C(H/E) = P,$$

де H – наша гіпотеза;

E – її посилення;

C – ступінь підтвердження.

Звідси випливає, що будь-які закони НП взагалі з логічної точки зору будуть мати тільки імовірнісний характер. Але, дякуючи розгалуженій системі дедуктивних зв'язків, найфундаментальніші закони НП до певної міри будуть підтверджені при постановці відповідного експерименту. Між іншим, будь-яка ступінь імовірності, близька до одиниці може бути ототожнена з практичною (але не абсолютною) вірогідністю.

Складність процесу навчання студентів у порівнянні з його математичною інтерпретацією, обумовлена, в першу чергу, складністю й непередбаченістю сфери дії самого НП. Викладачеві доводиться мати справу з різними рівнями розвитку та здібностями аналітичного, психологічного та ряду інших факторів, притаманних студентам, як і людині взагалі. На основі своєї педагогічної діяльності викладач, скажемо так, утворює так звані конструкти студентів. Ці конструкти є безпосередніми суб'єктами, які сформовані або тільки формуються в залежності від

індивідуального підходу викладача до самого НП. Результати ж самого НП можуть бути записані мовою математики шляхом введення в обіг спеціальних логіко-математичних термінів. Таким чином, за основними законами логіки, будемо чітко розділяти мову педагогіки ВШ на два рівні: емпіричний і теоретичний.

У першій мові ми будемо нагромаджувати результати експерименту в ході проведення НП, а друга мова буде служити для формування наукових завдань у справі поліпшення ефективності цього ж НП.

На завершення визначимо, що характерною особливістю НП взагалі є те, що він локалізований у просторі й часі, що і повинно бути покладене в основу його вивчення та відповідної інтерпретації. Така локалізація НП у ВШ детермінована, тобто він строго обмежується часом підготовки спеціалістів відповідного профілю. Це і повинно бути покладене в основу всіх подальших досліджень у справі підвищення ефективності НП у ВШ і забезпечення високої якості підготовки фахівців економічної кібернетики.

Таким чином, можна сказати, що використання новітніх педагогічних рішень дозволяє формувати компетентних фахівців економічної кібернетики, а ВНЗ системно, послідовно запроваджувати сучасні освітні інновації відповідно Національної доктрини розвитку освіти та Стратегії економічного та соціального розвитку України «Шляхом європейської інтеграції» на 2004–2015 роки, схваленої Указом Президента України від 28.04.2004 р. № 493, з метою досягнення європейських стандартів у вищій школі й переходу до інноваційної моделі економічного зростання та розвитку високотехнологічного супроводу освітньої діяльності.

Перелік використаних джерел

1. Рогоза М. Є. Управління процесами діяльності мережевого ВНЗ // Управління якістю діяльності вищого навчального закладу за міжнародними стандартами менеджменту ISO 9001:2008: досвід впровадження та напрями вдосконалення: матеріали XXXV міжнар. наук.-метод. конф., 25–26 бер. 2010 р. – Полтава : РВВ ПУСКУ, 2010 р.